

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTE:

In Capitală: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
 In Districe: 1 an 36 lei; 6 luni 18 lei; 3 luni 10 lei.
 In Străinătate: 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN

SCIRI TELEGRAFICE
DIN ZIARLE STREINE.

Londra, 29 August.

Times anunță din Calcuta: În nordul Afganistanului a isbucnit o nouă răscoală. Răscoală din sud s-a potolit în unele părți. Multe familiile fug peste graniță în India. Regimentele kabule în Herat trec în partea lui Eiub Khan.

Petersburg, 29 August.

Duminică, primind un memoriu de la comersanții adunați la biserică în Nișni-Novgorod, ministrul de finanțe a declarat: Luarea unor măsuri pentru apărarea industriei rusești contra celor germane și straine în piețele asiatici stă la ordinea discuțiilor guvernului. Sporindu-se vama pe fier tot odată se vor lua măsuri, ce au să dea avantajele tuturilor ramurilor industrii rusești.

Din Rostov se anunță despre o turbură contra Turcilor ce a ținut o jumătate de zi și în care au fost derămată cu totul trei hanuri turcești. Focul isbucnit s'a stins repede. Intervenirea cazacilor a pus capăt jefuirii unui patrulea hotel. Turcii s-au apărat cu arme de foc. Turburările s-au inceput în urma unui sgomot că Turci ar fi ucis pe căpitanul Rușii. Adeverul este că un hotelier turc a dat cu cuțitul într-un com-patriot al său.

Constantinopol, 29 August.

Guvernatorul din Scutari, Tahir-paşa, anunță că Muntegrenii au reînceput ostilitățile contra Albanezilor. În urma acestora reprezentantul turc din Cetinie a primit ordin să invite pe guvernul de acolo să ia măsuri energice și să nu se mai întreprindă navaliri pe teritoriul turcesc.

Sofia, 29 August.

Raportul dintre noui prinți și armată începe să se lămuri. Deocamdată însă nu poate fi vorba despre un ce sold și durabil. E leste de înțeles și corect că prințul Ferdinand arată mult mai mare rezervă față cu corpul ofițerilor, decât predecesorul său și caută să strângă mai tare frânele, având în vedere întoarcerea în armată a multor ofițeri compromisi, trebuința de a primi elemente mai tinere și influențele demoralizatoare ce se manifestă de un an în armata cea lasată cu totul de capul el, dar tot odata această imprejurare deșteaptă comparațiuni între ceea ce a fost și ce e acum și se opune popularizării repezi a nouului sef al armatei.

Sofia, 29 August.

In alocuția mitropolitului Clement către prințul Ferdinand se zice între altele:

«Cuvintele ce le-am pronunțat înaintea lumii întregi: că tu trebuie să urmă nisi odată ce adâncă recunoștință datoreaza poporului bulgar Rusiei și: că Tu în Bulgaria vei avea pururea în vedere pe Rusia, — aceste cuvinte înțelepte sunt ca și cum ar

veni din fundul sufletului poporului bulgar. Si într-adevăr, principi! Cum oare să se știe ceea ce a facut Rusia pentru Bulgaria? Poporul n'a uitat și nici nu va

ulta că dacă astăzi se bucură de libertate și independență, daca a fost liberat din

slavia de 500 ani, acestia toate le datorăză torrentelor de sânge ce l'au versat în

Rusiei și nenumăratele sacrificii pe care

Rusia nu le-a crujat pentru binele Bulgariei și acest popor e ferm convins, o prin-

cipie, că spre a pastă libertatea și inde-

pendența, ce s-au răscumpărat cu sacrificii

rusești, spre întărirea Tronului bulgar, spre

gloria Coroanei bulgare, spre progres, des-

voltarea și ajungerea unui viitor fără nori

trebuie necesariment să se închidă mai în-

tâi abisurile ce s'au format din întimpiare

și fără voia poporului între liberator și li-

beră. Să se restabilească intimitatea na-

ținală a raporturilor dintre două popoare su-

rori, din care unul și-a vărsat sângele pen-

tru cel-alt; să ni se redea iarăși iubirea

și încrederea Puterii noastre liberatoare și

a mareului ei monarh! Aceasta e dorința

cea mai fierbință a poporului bulgar, con-

vingerea sa cea mai adâncă și surădăcinată

să credință!»

Odesa, 29 August.

Fostul funcționar postal bulgar, Adjiev, ajutat de comitetul slav de aici, a plecat de aici în Serbia împreună cu 50 fugari

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa:

In România: La administrație, Pasajul Român, Nr. 3 bis, București; și la corespondenții ziarului din județe.
 In Hamburg: La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58, Bioul central de anunțuri pentru Germania.
 Pentru Franța, Anglia, Austro-Ungaria și Italia: Se va adresa la AGENCE LIBRE, Paris, 50, rue de Notre-Dame-des-Victoires (place de la Bourse).

ANUNȚURILE:

Liniște mică pe pagina IV 30 bani.
 Reclame pe pagina II-a 5 lei. — Reclame pe pagina III-a 2 lei.
 Seriozile nefrancate se refuză. — Articolul nepublicat nu se inapoiă.
 Pentru inserții și reclame, redacțione nu este responsabilită.

SCIRI TELEGRAFICE
DIN ZIARLE STREINE.

Frankfort, 29 August.

Deputatul socialist, Frohme, a fost expulsat din Frankfurt.

Partida socialistă din Reichstagul german

a publicat o circulară, în care partizanii

sunt invitați să participe la un congres ce

se va înțelege la toamna în străinătate.

Belgrad, 29 August.

Curtea de casăție a anulat sequestrul operat asupra averii fostului ministru de finanțe Vucatin Petrović și a respins în sedința sa de ieri concluziunile actului de acuzație.

Belgrad, 31 August.

Comisia de anchetă a săi a părere asupra organizației militare a propus de a se fixa cadrele armate permanente la 20,000 oameni și de a se crea școli militare la Belgrad, Niš și Cragujevac, pentru ca subofițerii cari să avansat în ultimul război din cauza lipselii de ofițeri superiori să și poată completa instrucția lor militară.

Vom avea odată regim reprezentativ; nu ne indormim. Progresele culturii, dezvoltarea civismului în propagandă, practicele mai corecte ale guvernului, vor putea să grăbească venirea acestui regim. Dar până atunci să nu ne facem prea multe ilușiuni.

Statul nostru nu se mișcă prin curente de idei venite de jos în sus, fiind că bateria intelectuală a națiunii nu este încă constituită. Curentul vine încă de sus în jos.

Nu acuzăm, ci constatăm. Dar această constatare ne obligă de a nu face respunzătoare națiunile nici în bine nici în rău de starea în care se găsește Statul român. Lauda că și blamul se cuvine acelora cari au puterea în mâna.

Bacă politica finanțiară a guvernului este nenorocită, cum o să învinovățim pe alegătorii d-lui Belu de acest tapt. Bileți oameni habar n'a, ca și alesul lor, de ce este etalonul de aur, unicăna lată, bimetalism și organizarea Bancii Naționale. El l'a ales, fiind că așa a vrut săptămâna. Mâine vor alege pe altul tot pentru același motiv.

Iată cum se poate înțela cine se ieșă după apărante.

Intr-adevăr regim constituțional există pe hârtie, dară între ceea ce spune hârtia și ce trăiește în realitate, este numai un raport de amâgire.

Pe scena teatrului actorii îndepăr-

ținesc diferite roluri de impărați, diplomați, finanțari, etc., și prin jocul lor înțâlnează deosebite situații pe care autorul dramei său comediei le-a pus pe hârtie. Dacă actorii sunt de talent, și că de-

odață iluziunea așa de puternică, incă pentru moment uită realitatea. N'ai însă decât să te scuturi puțin și iluziunea dispără, deosebirea dintre actor și personajul înțâlnești revine, și bagă de seamă că aici plâns, aici ris, te-ai entuziasmat pentru o închipuire.

Tot așa se cam petrec lucrurile și cu regimul nostru reprezentativ. Un scenar politic. Constituția e libretul, guvernul este impresarii, actorii sunt numeroși: unii joacă roluri fără de a ști, alții din complezență, cei mai mulți sunt pensionarii companiei bugetare de la cărmă. Numai reprezentanții de astăzi sunt mai prejos decât piesele jucate de actori de talent, dar mai costisoare.

Porumbul și meul sunt bune în comu-

nale din ocoalele Hărșova, Silistra Nouă și Constanța, din jud. Constanța; slabe în

ocul Medgidia și foarte compromise în

bulgari și rumeli, ca de acolo să tuncere a navali în Bulgaria și a revoltă poporă.

Această opinie publică, care să înțeleagă nevoie Statului, să se pronunțe cu conștiință civică în alegeri, să controleze zilnic pe mandatari, și să le imprime directiune, nu există încă în țara noastră. Si fără densa, cum o să existe un regim reprezentativ cinstit?

Ceea ce avem astăzi ca opinie publică, reprezintă un cerc foarte restrins din societatea noastră. Cea mai mare parte dintre aceștia sunt funcționari ai Statului, fiind că Statul are trebuință de densi. Si când cineva ajunge funcționar, se pierde pentru lupta politică. Opiniunea publică rămâne cu mai puțini factori, și acești factori sunt foarte slabii față cu omnipotența guvernamentală.

Vom avea odată regim reprezentativ; nu ne indormim. Progresele culturii, dezvoltarea civismului în propagandă, practicele mai corecte ale guvernului, vor putea să grăbească venirea acestui regim. Dar până atunci să nu ne facem prea multe ilușiuni.

Statul nostru nu se mișcă prin curente de idei venite de jos în sus, fiind că bateria intelectuală a națiunii nu este încă constituită. Curentul vine încă de sus în jos.

Nu acuzăm, ci constatăm. Dar această constatare ne obligă de a nu face respunzătoare națiunile nici în bine nici în rău de starea în care se găsește Statul român. Lauda că și blamul se cuvine acelora cari au puterea în mâna.

Bacă politica finanțiară a guvernului este nenorocită, cum o să învinovățim pe alegătorii d-lui Belu de acest tapt. Bileți oameni habar n'a, ca și alesul lor, de ce este etalonul de aur, unicăna lată, bimetalism și organizarea Bancii Naționale. El l'a ales, fiind că așa a vrut săptămâna. Mâine vor alege pe altul tot pentru același motiv.

Iată cum se poate înțela cine se ieșă după apărante.

Intr-adevăr regim constituțional există pe hârtie, dară între ceea ce spune hârtia și ce trăiește în realitate, este numai un raport de amâgire.

Pe scena teatrului actorii îndepăr-

ținesc diferite roluri de impărați, diplomați, finanțari, etc., și prin jocul lor înțâlnează deosebite situații pe care autorul dramei său comediei le-a pus pe hârtie. Dacă actorii sunt de talent, și că de-

odață iluziunea așa de puternică, incă pentru moment uită realitatea. N'ai însă decât să te scuturi puțin și iluziunea dispără, deosebirea dintre actor și personajul înțâlnești revine, și bagă de seamă că aici plâns, aici ris, te-ai entuziasmat pentru o închipuire.

Tot așa se cam petrec lucrurile și cu regimul nostru reprezentativ. Un scenar politic. Constituția e libretul, guvernul este impresarii, actorii sunt numeroși: unii joacă roluri fără de a ști, alții din complezență, cei mai mulți sunt pensionarii companiei bugetare de la cărmă. Numai reprezentanții de astăzi sunt mai prejos decât piesele jucate de actori de talent, dar mai costisoare.

Regimul reprezentativ nu va exista în adevărul lui înțeles, căt timp nu vom avea o opinie

publică forte ca număr și ca cultură.

Această opinie publică, care să înțeleagă nevoie Statului, să se pronunțe cu conștiință civică în alegeri, să controleze zilnic pe mandatari, și să le imprime directiune, nu există încă în țara noastră. Si fără densa, cum o să existe un regim reprezentativ cinstit?

Ceea ce avem astăzi ca opinie publică, reprezintă un cerc foarte restrins din societatea noastră. Cea mai mare parte dintre aceștia sunt funcționari ai Statului, fiind că Statul are trebuință de densi. Si când cineva ajunge funcționar, se pierde pentru lupta politică. Opiniunea publică rămâne cu mai puțini factori, și acești factori sunt foarte slabii față cu omnipotența guvernamentală.

Vom avea odată regim reprezentativ; nu ne indormim. Progresele culturii, dezvoltarea civismului în propagandă, practicele mai corecte ale guvernului, vor putea să grăbească venirea acestui regim. Dar până atunci să nu ne facem prea multe ilușiuni.

Statul nostru nu se mișcă prin curente de idei venite de jos în sus, fiind că bateria intelectuală a națiunii nu este încă constituită. Curentul vine încă de sus în jos.

Nu acuzăm, ci constatăm. Dar această constatare ne obligă de a nu face respunzătoare națiunile nici în bine nici în rău de starea în care se găsește Statul român. Lauda că și blamul se cuvine acelora cari au puterea în mâna.

Bacă politica finanțiară a guvernului este nenorocită, cum o să învinovățim pe alegătorii d-lui Belu de acest tapt. Bileți oameni habar n'a, ca și alesul lor, de ce este etalonul de aur, unicăna lată, bimetalism și organizarea Bancii Naționale. El l'a ales, fiind că așa a vrut săptămâna. Mâine vor alege pe altul tot pentru același motiv.

Iată cum se poate înțela cine se ieșă după apărante.

Vile promit o recoltă foarte medie-

cului Mangalia, unde cu, toate ploile căzute, nu s'a indreptat deloc.

Finoul lipsește mai în tot județul.

In jud. Covurlui, porumbul nu promite de că 4 – 6 hectolitri.

cei din Petersburg au spus Turciei lămurit ce voiesc și prin ce metodă vor să vadă regulată cestiiunea bulgară. Să se trimită la Sofia un comisar și un general rus, spre a restabili acolo ordinea legală. Poarta a întrebat apoi, cu ce programă ar veni generalul rus. Din Petersburg s'a despus, că generalul Ernroth se va duce la Sofia ca singur regent al Bulgariei și totodată ca guvernator general al Rumeliei orientale; el va numi un nou minister, va pune să se aleagă o Sobranie nouă și în genere va avea aceleași atribuții ca prințul.

Această programă are avantajul de a fi foarte deslușită. Niciu mai simplu. Generalul rus vine, ia frânele guvernului în mână, gonește la naiba pe regenți, ministri și reprezentanți ai națiunii și ca locțiitor se aşează pe tronul cel gol, până se va alege prințul cel nou, agreat de Rusia. Iar comisarul special turc poate să aștepte în anticamera generalului, să facă temenele să-i cânte osanale; în colo n'are nimic de zis.

Noi totodauna am bănuit că cel din Petersburg vor să resolve cestiiunea bulgară în acest mod patriarhal și ne mirăm numai, că Rusia vine dacă acum să-i arate planul și arama. Putea să facă și acum un an, când ar fi reușit poate mai lesne să câștige pe cele-lalte Puteri pentru această idee. Rusia tot strigă contra celor cără violează tractatul de Berlin. Dar oare pe ce paragraf din acel tractat se reazemă cererea Rusiei, ca nu general rusesc să pue la cale Bulgaria? Aci politica rusească seamănă cu un canătar, care se plângă că sunt oameni, ce pretind dobândă pentru banii imprumutăți!

Așa serie foaia vieneză. Tot în acest sens se exprimă și oficiosul *Pester Lloyd*, care zice între altele:

"Programa Rusiei e un ce așa de necrezut, încât încețează de a mai necăji pe cineva: e prea comică. Cu ce drept își revendică Rusia o asemenea acțiune, e de prisos să mai cercetăm. Mai întâi se impune întrebarea practică: ce va face oare acest general Ernroth, spre a îndeplini cea-ce i-a impus Tarul? E foarte verisibil, ca d. General, treând nechecmat granița bulgară, să fie expediat îndărât pe calea cea mai scurtă. Dar chiar presupund imposibil, că Rusia ar reuși să câștige cabinetele europene pentru planul său, nu se cere multă agerime de înainte spre a înțelege, că fără un corp de armă Kaulbars Nr. II ar fi tot așa de neputincios ca și Kaulbars Nr. I..."

DE PESTE CARPATI

Din Lugoj în Banat se scrie, că ziarul *Luminătorul* din Timișoara, organul "Românilor intransigenți", ce are de editor și redactor pe d. Rotariu, va trece incurând

în proprietatea doctorului Diaconovici, editorul foii *"Rumanische Revue"*, care dispune în Reșița de o tipografie a sa.

Uraganul din septembra trecută a causat mari stricării prin Banat. Porumbul, meiul, fasolea și altele au fost cu totul nimicite pe la comuna Sacul. În unele părți a căzut grindină în timp de un eșas întreg. Au fost bucați de grindină sau peatră în mărimea unui ou de găină ce au zdobrit tot unde au căzut. Furtuna a descoperit case multe și a stricat coprișele tutelor locuințelor. Vântul a desrädăcinat copaci mari și a împrișat grânele, ce stăteau aşezate prin curți sau grădini spre a fi trezate sau imblărite. Pagubele sunt enorme.

CORESPONDENTA „ROMANIEI LIBERE”

REGIMUL MINCIUNEI

Călușari 14/so August, 1887.

În nici o țară constituțională, minciuna nu și dă rodul și nu progresează cu repeziune ca în țara românească. În nici o parte a lumii nu există țig de minciuni ca la noi, și cu timpul vom deveni cei mai renunțăti în această ramură.

Toți derbedel care guvernează țara, toate repile care stău cocotate la înălțime și se prețind dictatori și legiști, fie la poalele stăpînlui, fie în județe, fie chiar în comune, nu au ajuns mari și tari, și nu s'au putut face milionari, decât numai prin minciună; minciuna la ei este ca postul Vinerii.

Nu mai poti discuta nimic serios cu un pretențios om de Stat, căci ori-ce îl-ai spune și ori-ce îl-ai vorbi stănd cu el în conversație, nu te folosești decât de minciuni.

De este deputat sau senator, spune că

că a stat în București, a fost chemat de Brătianu și rugat să facă cutare și cutare lucru, că în schimb îl-a promis Brătianu că va schimba prefectul din județul său și că va disolva consiliul județean și comunul, și în fine că în curind va fi numit el prefect... etc. și căte nădrăvăni și minciuni toate spuse în fața înșelașilor alegători, ca să îl orbească, să îl migliașească ca la timp să le poată iatăși tura votul și să devie puternic.

Și în Ilfov ca și în Prahova, și în Prahova ca și în România, etc. și în fine toate județele de o potrivă sunt ajunse la acest nivel prin puterea minciunelui; județul Ialomița însă despre care voi să vorbesc și despre care vă voi scri mai mult în altă corespondență, să patru-zeci înainte tuturor județelor din România, și nu poate fi altul mai perfectionat și mai dresat în arta minciunii ca el, și iată pentru-ce:

Fiecare județ, fie căt de sărac, poseda căt o mică și căt de mică gazetă, fie opozantă, fie colectivistă; prin ea ori și cun tot se mai sumă căte o săptă comisă de căte un tilor de piață, și tot se mai înșorează căte un minciună, și cu acest mod hoțele și minciuna nu și prea arată față în toate zilele publicului.

In județul Ialomița nu se vede așa-ceva, de și e județul cel mai bogat și cel mai renumit din toate; aci nu apare nici o gazetă, nu se denunță nici un fapt, nu se știe nimic; e o tacere mormântală.

Aici se comit cele mai odioase crimi, fără să fie știute de țară, și daca chiar să denunță de cine-va, toți minciunile de meserie în păr sare și califică faptul adverat de minciună, și atunci județul să bine, țara e fericită.

Aici se omoară lume pe drumuri, fără ca autorii să fie prinși; se jefuesc casele tăraniilor și ale orașenilor, se fură vitele muncitorilor, se frustrează tesauroi publici, se protejază tilorii, se daud drumul hoților, așa că Bărăganu a devenit culcușul și adăpostul tuturor evadătorilor, tuturor omorito-

rilor, chiar străinii. Și nimeni nu mai are curajul, în oraș trăid chiar, să doarmă cu urmă decesu și cu felinarul stins la fereastră.

Îndrănească cine-va să spue că hoții se pun în libertate, cufuze cine-va să arate cui-va că zapoi au organizat bande prin județ de fură în tovarăsie, alături cineva cu ragiu să denunțe căte un fapt, și... se va vedea numai căt lovit în interes și persecutat; de va fi negustor, cu procese de contravenție, cu adauș și altele, și de va fi loran pune banda pe el de la lasă sărac, și atunci se laudă zicând; *i-am nuiat grămezi*.

Banda vestitului Stanco Lupu compusă din brațe puternice, ieșii în Ialomița atât timp, nu cu tovarășii incălzați cu opiniile și înarmări cu ciomage, ci cu tovarășii incălzați cu botoforii, înarmați cu arme *Vinchester* și în cap cu capete; se prinse... căță fală!... Dar cu Lupu nu se puse la odată de căt numai niște bănuiri și bunădă; complecta numărul, iar adeverății bandii cu pungile groase rămaseră liberi și ajunse până acolo ca să pue în libertate toată banda lui Lupu la curtea cu juratii. Grație neobositului procuror general din București, care a intervenit la timp și a făcut ca procesul lui Lupu să fie permuat la altă curte, căci aici nu mai putea fi condamnat fiind că puterea aurului furase vederile celor ce țin legile în mână.

Să trăească județul Ialomița!... A strigat Stancu Lupu când trenul să a pus în mișcare cu el, și să tovarășii plângătoare îndrănușe că minăile să îmbrâneze la înălțarea după tren. Veni-va timpul când dreptatea se va face, și atunci când va fi condamnat la altă curte, boerilor din Ialomița frumos le va sădeea, căci până acolo au ajuns cu minciunile până nici conștiință dă maș judecătă. Voiu reveni.

N. Poteceanu.

ECOURI STREINE

Ungurii din România. — *Pester Lloyd* spune, că în curând va veni în România, episcopul transilvănean Dominik Szass, spre a vizita comunitățile române reformate, susținute lui, și a organize un deacat (⁷) cu sediul în București. Ungurii de confesiune reformată, locuitori în România, îl prepară o primire sărbătorescă.

Victoria regia. — Într-o florărie din Moravia a înflorit acum un exemplar al plantelor tropice colosale, Victoria regia. Florile vieneze mai spun, că acum mai e înflorită pe continent numai încă o Victoria regia din grădină botanică din Berlin. În toate zilele se duc mii de persoane să privească acea floare minunată. Într-o zi grădina a fost vizitată de 20,000 persoane. Florile Victoriei regia sunt dimineața albe, după amiază devin rumene.

O revoltă. — La 13 Iulie comuna Gyala din comitatul Torontal a fost teatru unei revolte sângeroase. Un băiat furase poame și maltratase pe o preocupață. Doi jandarmi au încercat să arresteze pe băiat, dar mulțimea din piață năvăli astupă lor. Jandarmii se apără și răniră mai multe persoane. Atunci mulțimea înfurată îl desearnă și îl sacu bucații cu ciomage și topore. Său arestat 38 locuitori, care și aușteaptă judecata.

Murul chinez. — Abatele francez Larrien pretinde, că marele zid chinez e o mare

minciună; zidul nu există, nici n'a existat. Un împărat chinez a avut planul să construiască un zid mare de la golful Liaotong până la Kansu. El a și început cu lucrarea, construind încăcolea pe acea linie către un turn și închizând cu muri căte o strâmtoreare în munți, dar toate astă lucrări au rămas isolate, iar marele zid chinez a rămas un basm, ca și milionul de soldați, ce aveau să-l păzească ziua și noaptea.

Foc. — Nu e mult de când a fost incendiul cel mare din Scutari la Constantinopol, care a nimicit peste o mie de case sau barace. De atunci incendiurile s'au ținut lanț în Stambul. Într-o septembra a fost cincl. Un foc a distrus pădurea cea frumoasă, cu casele din ea, a generalului Vitalis-pașa.

Germanii în Africa — Un fost locotenent german Werner, care a călătorit prin Africa orientală, spune într-o scrisoare că Germanii nu prea fac treburi strălucite prin partea locului; că așa numitele colonii sunt niște borduri miserabile; de comert și planării nici vorbă. Societatea germană care a cumpărat acolo 100,000 pogoane teren, spre a face plantații, s'a convins că și-a aruncat banii în pustie. Plantatorii trimise de societate se întorc acasă desiluviște, declarând că țara nu e bună de nimic. Funcționarii stațiunilor și omoară timpul primind pasări și fluturi, bând vin sau bere și așezătă.

Jubileul Papei. — Deoarece membrii clericii ungurești și al societății distinse catolice voiesc să participe personal la jubileu lui Leo XIII, s'a decis, ca la 8 Decembrie să se aranjeze un convoiu de pelerini la Roma, la care a de gând să participe ca la 500 persoane. În urma invitației directorului de seminar din Budapest, Wolaska, se va întine acolo o întrunire în această acarea septembra viitoare.

Urmările unei denunțări. — Domnisoara Dronin, care nu de mult a fost arestată în insula Wight fiind bănuată că ar fi avut dinamită, zace acum greu bolnavă. Arestatea s'a facut în urma unei denunțări răuțioase și tenebre franceză, după mai multe zile de arest, a fost liberată, căci materialul bănuit, ce i s'a găsit în ladă, era numai lut de modelat. Ministerul englez de interne, Mathewz, a promis în sedința de la 10 c. a Camerei comunelor, că va acorda tinerei dame o despăgubire pentru neplăcerile suferite.

CRIME — DELICTE — ACCIDENTE

București

A-seară, secretarul șefului gărilor de Nord, crezându-se om mare, a luat serviciile de pe o masă unde sta el și două dame (cofetăria Rădulescu din calea Griviță) și a voit să le arunce în capul unui băiat de prăvălie fără ca băiatul să îl facă ceea ce. Băiatul s'a ferit astfel că nu a fost atins; dar lucrurile său spart.

Lumea care era față a voit să-l linjească; el însă împărtășea și zicea: "nu știu că eu astăzi am ajuns om mare?"

Alaltaieri d. am. un oare-care Adam Gheorghe din strada Fundătura Puțului, Nr. 3, afundă-se în curtea d-nei Elena Oteteleni, din calea Victoriei, și-a tras să-mișcă indeștăramurile, să poată suferi tunurile în deosebite epoci ale anului.

Gardurile vîi întrebunțate ca închideri și ca frumusețe

Gardurile vîi se fac din diferite plante potrivite cu clima și natura pământului.

Lucru de căpetenie este: ca aceste plante să fie foarte rustice, adică sălbatic, să și ramifice indeștăramurile, să poată suferi tunurile în deosebite epoci ale anului.

Plantele cele mai bune pentru a prăsi gardurile vîi sunt: sălcăm pentru pământurile nisipoase, părul sălbatic pentru pământurile adânci și bogate, mărul sălbatic pentru pământurile calcaneo-argiloase, prunul sălbatic pentru or ce pământ stâncos, porumbarul cresce repede în pământurile pietroase calcarie, salcia pentru pământurile umede, dudul alb însibutesc în toate pământurile.

Nu știu bine! Mi se pare că am înținut-o în Rusia când era tenere de tot.

Ar fi curios...

Nu, nici-decum. Nu cumva are și un copil?

Scumpe măresale, nu știu! N'am văzut-o cu nici un copil, și nici n'are aerul...

Poate că nici n'a avut v'rădată un copil!

Tatiana, care se culcasă la patru ore dinineață, și dormise ca prinșă de friguri, visând că aurul o lăua de găt și o surgina, fu deșteptată de Aculina.

De ce m'ai deșteptat? 'l-ai pierdut capul? nu sunt nici zece ore!

E aci un servitor rus, cu o scrisoare pentru doamna.

Să 'l-o dea.

Vrea să dea el singur doamneli; și spune că stăpânul lui 'l-a zis că doamna

va fi încantată de explicatiunile verbale ale și însoțită scrisoarea.

Nu 'l-o spus că dorm?

A stăruit foarte mult asupra însemnată! acelă scrisori...

E bine! z'l să intre.

Și cu ochii pe jumătate închiși, Tatiana se uită spre ușă:

Morgaci! strigă ea.

Tatiana! îngâna Rusul.

Morgaci! repetă Tatiana.

— Ah! la tine m'a trimis stăpânul meu,

zise Morgaci, întrebuitând limba rusească,

cu toate că știa puțină franțuzească;

— tu ai fost!...

Pacientul a fost imediat transportat la spitalul Brâncovenesc.

Se zice că gelosia l-ar fi indemnăt să ia hotărarea de a se sinucide.

Jud. Ifov

In comuna Oncești, în ziua de 5 August pe la orele 2 p. m., ridicându-se un nor despre Nord, a început a tuna și fulgeră fără să plouă, și a trănsit moara de vînt a locuitorului Stoica Mărmureanu, în care afundă

turile, berberița pentru pămenturile nisipoase sau calcare, carpenul în or-ce pămînt, păducelul în pămenturile argilo-nisipoase, lemnul cănesc în or-ce pămînt mai bogat, gledița spinoasă în pămenturile nisipo-argiloase, arțarul în pămenturile argiloase și liliacul pentru or ce pămînturi.

Din toate aceste plante cultivatorul poate alege una, care se potrivesc cu natura pămîntului ce are să închidă și în care îsbusește.

Prășirea plantelor. Cea mai mare parte din plantele arătate se pot aduce din păduri, cînd sunt tinere, și se pot sădi pentru închidere; iar acelea, cari nu se găsesc, trebuie să prășească prin semințe. Pentru acest scop se culege semința de cu toamnă, cînd să copt, și se sămână toamna sau primăvara în grădină pe un rezor, săpat adenește bine preparat.

După ce resară plantele, se lasă de crescunătura pămîntului la timpul plantării la locul covenit.

Pregătirea pămîntului pentru gard viu. De obicei se face vara mai întâiu un sănt, aruncându-se pămîntul în spre grădină, sau curte, și în acesta se sădesc puieții toamna, puindu-se pe două rânduri și depărtat unul de altul ca de o schioapă; după aceea se pună pămînt înăuntru pe rădăcină și se calcă cu piciorul, ca să se așzeze bine printre rădăcinile lor.

Întreținerea gardurilor vii. După ce se prind plantele, primăvara, se tăie trunchiurile din fața pămîntului aproape, în scop de a da lăstarii mai mulți și mai dești.

Când a crescut ramurile din noi, trebuie să impletim pe nisice pară provizori nisice nisice, adică să facem un fel de gard d'alungul sănătății. Toamna se impletește ramurile printre gard și se leagă, pentru a crește și a se îndesi întocmai ca o panză.

După ce s-a făcut această operație, care este cea mai însemnată pentru îsbuirea gardului viu, trebuie întreținut curat, de buruieni săpat toamna și primăvara, cum și tuns pe de lături și către vîrf; pentru că cu modul acesta, favorizându-l crescerea în grosime, se înadesecă și devine mai frumos, mai viguros și mai nestrăbatut; nicăpăsarea nu poate să părăndească prin el.

Reîntinerirea gardurilor vii. După un timp mai mult sau mai puțin indelungat, variind după calitatea pămîntului, felul de planta întrebuințată și îngrijirile aplicate, se întâmplă ca gardul să devie prea slab și să meargă spre depericune. Atunci se vede că plantele nu mai prîmesc din pămînt, prin rădăcinile lor, alimente în deajuns. În acest cas, pentru a le reda vigoarea, trebuie să tăia plantele, sau tot gardul la începutul lunii Martie la câteva centimetre de pămînt.

În același timp este foarte bine de a îngrășa pămîntul, pentru ca din rădăcinile vechi să iese rădîcile multe, care vor forma pentru plante atâtă guri nutritive. După aceia se va reîncepe formajinea și căutarea gardului în modul arătat mai sus.

Introducerea și folosul gardurilor vii. Introducerea în tară a gardurilor vii, este un lucru atât de folositor, în cat ar trebui luată măsuri pentru înființarea unor pepiniere în fie-care rezidență de județ, în scop de a procură oamenilor puieți pentru sădit, învățătorilor din comunitatea rurală trebuie să aibă de exemplu la cef-lalăj priu aceste închideri.

Introducând, zic, aceste garduri vii, aspectul tărgurilor s-ar schimba; pentru că multe curți ar putea fi închise cu gard viu, care costă mai mult și mai frumos de cat un zid. Cate străde în orașe nu ar putea fi plantate pe marginea cu gard viu!

In să ar deveni ceva încăntător, când, în locul gardurilor de nucă, stobor și mărcinici de pe lângă curți și iarine, s-ar introduce aceste garduri mai trainice, mai frumoase și mai folosoitoare de cat cele actuale.

(Rev. Agr.). I. Păsăreanu.

DIVERSE

Tarul și fusul. — Drecht o probă a su-părărilor Tarulu Alexandru contra Turciei se comunică din Petersburg unei foile ger-mane următoarea anecdote:

Intrău din zilele trecute s'a serbat, în tabăra dela Krasnoe-Selo, ziua numelui celui mai vechi regiment de gardă rusesc. Serbareasă s'a inaugurat printre un serviciu divin, la care totuși cei de față au asistat cu capetele descorperate. Deodată Tarul zărli pe înputernicitul militar turc cu fusul pe cap. El ordonă imediat marelui duce Wladimir să atragă atenția oficerilor asupra necuvînțiosului lui înținute în biserică. Marele duce trimese pe adjutanțul general de serviciu să zică turcului, că său să și ia din cap fusul, său să părăsească liturgia. Înputernicitul militar, foarte perplex, preferă să plece sozundeu-se zicând că, deși cu capul a coperit după poruncă religieșă sale, dar a lăsat mâinile la piept în semn de rugăciune.

Această istorică pare cu total de necrezut. Ca săpătitor al atâtător supuși mahomedani Tarul șiie, că la o asemenea serbare turcului nu-i-e permis să și ia din cap fusul, cea ce Mahomedani ar fi toomai o violare a bunelui cuviințe și o lipsă de veneție. Când Tarul primește în audiencă pe ambasadorul turc, acesta se prezintă cu fusul pe cap.

— *

O execuțare. — Alfred Sowrey, funcționar la muntele de pietate, a fost spânzurat în perioada închisoriei de la Lancaster.

Crima lui Sowrey, tânăr de 24 de ani, este că, într-un acces de gelozie, și-a uică logodnică, cu un revolver, și, după aceasta și-a intors în contra sa, încercând în zadar să se sinucide.

In străinătatea toată lumea se va mira de faptul că nu s'a acordat circumstanțe ușurătoare vinovatului.

Ceea-ce e teribil în cazul lui Sowrey este mai ales scena petrecută la executare, Sowrey, care parea de un temperament foarte impresionabil, s'a împotriva cu violență ajutorilor găduiți cînd au intrat în celula lui pentru a îl imbrăca. Când osădătul a fost introdus în curtea în care se afla spânzurătoarea, a scos, la vedere fatală masine, niște strigăte de spaimă cari au mîscat pe privitorii până în fundul inițial declară că nă a avut odată o afacere mai grea. Patru temnițeri au trebuit să-l tărescă cu toate puterea până la spânzurătoare. Densul se zbătea, plângea, ură și scoțea strigăte de spaimă cari ar fi pus pe fugă chiar fiarele sălbătice. Cu cea mai mare greutate din lume l-a putut urca pe scaunuri. Doi oameni au trebuit să se urce cu dânsul și să-l ție cu forță.

In acest moment Sowrey, a dat un răsu-nit suprem, însă și mai spăimântător de căt cele-lalte, și pe care nu l vor uita niciodată cei ce au asistat la această sfâșietoare dramă.

MAINOU

M. S. Regele a primit ierf pe maiorul Tevfic-bey, adjutanțul M. S. Sultanului Abdul-Hamid, însărcinat cu prezintarea darului (doi căi arabi) Suveranului Turciei. Majorul s'a întors chiar aseară de la Sinaia și a luat drumul României, unde se duce ca reprezentant al Turciei la manevrele italiene. Însoțitorii oficiali ai maiorului purtau la întoarcere *Serviciul Credincios*.

Azi s'a început la spitalul militar, sub președinția doctorului general Severin, examenul de înaintare al mediciilor stagiaři.

Lângă Cozia s'a descoperit ruinele unor băi române, săpăturile continuă cu oare-care îngrijire.

D. ministrul Sturdza este așteptat în Capitală.

Ieri a fost iarăși un foc la clăile de învățătură a gendarmilor. Lumea de prin prejur s'a obisnuit a vedea mai multe deschide săptămâna tulumbele p'acolo.

Doctorul Severeanu, întorcându-se din străinătate, și-a reincepționat lucrările medicale.

Consiliul de administrație al societății de construcții e foarte îngrijit de conflictul cu administrația comună. S'ar fi întrebuită toate mijloacele pentru a se obține o nouă amâname a lucrărilor privitoare la alimentarea orașului cu apă. Unii pun demisionarea d-lui Căpâineanu în legătură cu acest fapt.

D-nii generali Angelescu și Budișteanu vor comanda manevrele de pe Olt și din Moldova.

Patru institutori de prin județe au fost mutați la unele din catedre separate la școalele primare.

Mâine va începe concursul pentru căteva catedre din învățămîntul primar rural din Ilfov.

Lipsa de hrana pentru vite a început a și produce efectele. Vitele, slabite de tot, cad de foame.

Alaltaierii s'a văzut, spune Vocea Covurluiului, un boiu căzuț în stradă Domnească în Galați, de unde a trebuit să fie transportat pe un car. Ce va fi pe afară? Locuitorii caută să se desfacă de vite pe prețuri de nimic, și totuși nu găsesc cumpărători. Prețul nutrețului strins s'a urcat deja de pe acum în mod exorbitant.

Trenul-fulger a sosit aseară în București cu o întârziere de doă ceasuri.

Cel de la Văciorova a sosit și el cu 40 minute mai târziu.

In Rusia s'a ivit printre vite o boala de gură. Austria a și tras de la un cordon sanită în Bucovina și Galia.

Direcționea școalei de comerț din Capitală aduce la cunoștință absolvenților cu diplomă ai acestei școale, că la camerile de comerț din Iași, Botoșani, Pitești, și Focșani sunt vacante posturile de secretar, și că Ministerul e dispus a încreștează aceste posturi aceloră cari, pe lângă diplomă, și o practică de peste doi ani în comerț.

Doritorii dar se vor adresa la direcționea școalei, verbal sau în scris, căt mai curând.

D. Ion Căpâineanu, încă primar al Capitalei, s'a întors de la Predeal.

In Iași se va deschide un curs de volapük (limba universală).

Un nou scandal produs de cetățenii indignați.

Ieri, pe la ora 2, d. Gr. Gorovei, redactor la ziarul *Bicul*, a fost luat la bătaie în strada Academiei de un anume Ionescu, pe pretextul că l-a călcat pe bătători. D. Gorovei abia a putut scăpa în localul administrației ziarului *Luptă*, de unde peste puțin ieșiri împreună cu d. Lefteriu, administratorul *Luptei*, și cu mai mulți alții.

Cum apără în stradă d. Gorovei, Ionescu împreună cu alții cetățenii tăărăbiră din nou asupra lui cu ciomagile, și în urmă ei tăărăbiră de păr la secție. Un sub-comisar aflat acolo a căutat să facă parte tot agresorilor.

Sunt desgustătoare asemenea scanduri, când se petrec mai cu seamă în capitala țării.

Locuitorii comunei Popești, din jud. Iași, sunt băntuți de o boala de stomach. Cu deosebire copiii sunt atinși de această boală.

Prefectul județului Dorohoi a plecat la băile Kissingen (Bavaria).

Doi țărani din Deleni (jud. Botoșani) au băut așa de groaznic pe primarul numitei comune, în căt nevorocit și-a dat sufletul peste doă zile.

Ieri n'a plătit decât la Călărași, și acolo puțin.

Ni se spune că vestitul popa Tache a refuzat să împărtășească pe un biet creștin din mahala safiește sale, care era în agonie morții; și că creștinul ar fi murit neimpărtășit.

Atragem atenția Mitropoliei asupra acestelui denunțări.

ARTE—TEATRE

* * * Grădina Liedertafel (Stavri). Joul 20 August, trupa franceză sub direcționea d-lui M. Claudius va juca piesa : *Les Musquetares au couvent*, operă-comică în 3 acte, muzica de Varney. — Începutul la 9 ore precis.

* * * Grădina Dacia, astăzi Joul 20 August, noua trupă română de vodevil și comedie, sub direcționea d-lui A. L. Bobescu, va reprezenta piesa : *Nobileță sub Luvovie* și *XV*, operă-comică în trei acte, de d. René, tradusă de d. I. Costescu. D. Alexandrescu va juca rolul lui Rafael Cișmarul. Începutul la 9 ore precis.

* * * Concert — Cunoscutul artist d. Anton Kneisel va da în ziua de Sâmbătă 22 August, în grădina Oteteleșanu, un concert în beneficiul său.

Nu ne îndoim că toți aceia cari cunosc arcușul fermecător al beneficienților se vor grăbi a alega. Programa, plină de bucurii alese, promite o serată din cele mai plăcute.

**Ultime Depesă Telegrafice
ALE ROMANIEI LIBERE.**

Londra, 31 August. Ziarul *Times* zice că nici o dispoziție a tractatului din Berlin nu autorizează pe Rusia de a trimite comisar special în Bulgaria. Organul cetăței blamează hesitarea Porții de a respinge categoric propunerile noastre.

Sofia, 1 Septembrie. Componeră Cabinetului a fost amânată până la sosirea d-lui Jivkoff. Iată lista ministerială care circulă:

Stambuloff președinte al Consiliului și ministru de interne.
Nacevici, afaceri straine.
Stoiloff, justiție.
Mutcuross, resbel.
Jivkow, instrucțione publică.
Nicoloff, finanțe.

Constantinopole, 1 Septembrie. Poarta renunță definitiv să ia măsură coercitivă contra Bulgariei.

Linz, 1 Septembrie.

D. Hans Kirchmaier, personajul foarte cunoscut în mișcarea politică în provinciile Austriei superioare, fondatorul unui mare număr de asociații de țărani, a fost arestat sub incriminarea de fraude și sustracție. Acesta a exercitat de mult timp în serviciul militar.

Berlin, 1 Septembrie. Imperatul Wilhelm a sosit aici, din Berlin.

Berlin, 1 Septembrie. Gazeta Crucii crede a ști din sorginte autorizată că întrevaderea împăratului Wilhelm cu Tarul va avea loc la Stettin. Visita contelui Kalnoky la principalele de Bismarck va avea loc la Friederichsruhe la 8 Septembrie.

Berlin, 1 Septembrie. Die past anunță că ministerul de finanțe face un proiect de lege fixând un import asupra fondurilor străine.

(Agence Libre).

BIBLIOGRAFIE

D. I. M. Riureanu a început să tipărească o nouă ediție a Biblioteca de lectură pentru tinerimea română de ambe sexe.

Valoarea cărțicelor ce compun această bibliotecă este de mult cunoscută. Critica a vorbit cu laudă despre lucrările d-lui Riureanu. Ministerul de finanțe aprobă proiectul de către președintele Comitetului de lectură.

Singura obiecție ce se facează acestor lucrări este cu privire la ortografia și la neologisme. D. Riureanu a jinut seamă de dansă în nouă ediție a Bibliotecă de lectură, și astăzi lucrarea se înfațășeză în toate condițiunile unor bune cărți de citire pentru copii.

De sigur că, pe unde ele au fost întrebuită, instituțiori și instituționalelor au putut culege rezultate multumitoare, atât pentru deprinderile cititului, cât și pentru dezvoltarea gustului cititor, care este mijlocul de căpetenie al culturii, și a dezvoltă acest gust în direcția instructivă.

Această bibliotecă ar trebui imbrățisată cu căldură, nu ca înlocuind Cartea de citire a învețătorilor asociații, care are un caracter encyclopedic ce înseamnă de desvoltarea firească a copilului, ci ca complinitoră a acestelui cărtă, cu tendință specială de a desvola gustul cititor, care este mijlocul de căpetenie al culturii, și a dezvoltă acest gust în direcția instructivă.

D. Riureanu a usurat alegerea cărților pentru fiecare clasă, arătând, într

